

taget bekymrede Udtalelser fra Hjælpekasserne i saa Henseende, og det glæder mig, at den højærede Indenrigsminister svarede saa elskværdigt paa de Ønsker, der er fremsatte af mit Partis Ordfører, det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) angaaende § 8 i Lovforslaget. For saa vidt den gode Villie, som Ministeren i Dag har frembaaret her, vil finde Støtte i Udvalget, mener jeg, der er Haab om, at den Frygt, som Arbejderne nærer i Anledning af denne Bestemmelse, vil vise sig ugrundet. Men jeg kan kun sige, at det i og for sig er beklageligt, at der er Arbejdere her i Landet, der faar saa ringe Løn af deres Arbejdsgivere, at det har været nødvendigt nu under Krigen at supplere den med Hjælp fra Hjælpekasserne, hvilket har været Tilfældet i forskellige store, stærke Industrier, som lønner deres Arbejdere meget daarligt. Dette er f. Eks. i Horsens Tilfældet med Crome & Goldschmidts Fabrikker. Nu ved jeg vel, at Tekstilindustrien levede under meget trange Forhold før Krigen, idet den havde en haard Konkurrence med Ulandet. Men under Krigen har denne Industri fæstnet sig betydeligt her i Landet, og ogsaa Crome & Goldschmidts Fabrikker har under en dygtig Ledelse konsolideret deres Stilling saa betydeligt, at man kan vente, at de vil beholde en stor Del af deres Marked, naar Krigen en Gang er forbi. Men naar dette Selskab som saa mange andre har tjent gode Penge, synes jeg, det ligger i denne Forretnings som i andre Arbejdsgiveres Interesse at lønne deres Arbejdere saa godt, at de ikke behøver at modtage nogen supplerende Understøttelse fra det offentlige.

Jeg fremhæver dette, fordi vi dér kommer til den nationale Side af Sagen, nemlig den at bevare Arbejdskraften her i Landet. Hvis Krigen fortsætter længe, som det ser ud til i Øjeblikket, vil jo en stor Del af vore Industrier gaa fuldstændig i Staa, og som Følge deraf bliver Arbejderne sat paa Gaden. Vi ved ogsaa, at man baade i Vest og Syd kommer med lokkende Tilbud til Arbejderne om at rejse derhen. Man har Brug for dem dér. Jeg mener, at de Selskaber og private forretningsdrivende, der nu lægger betydelige Summer hen for at staa rustede til efter Krigen, handler rigtigt; men det vilde jo ikke nytte dem noget, om de konsoliderede deres Stilling nok saa stærkt finansielt, hvis de stod og manglede Arbejdskraft, naar Krigen er forbi, og Raastofferne atter kom frem. Man maa da have Arbejdere, ellers vil man ikke kunne føre den industrielle Udvikling videre, den Udvikling, hvorpaa vort Lands Velfærd i saa

høj Grad beror. Jeg læste i Forgaars i det konservative Gøteborg-Blad en lang Artikel, hvori man gjorde Rede for alle de Bedrifter; der var standset i Gøteborg, baade store og smaa, og det oplyses dér, at baade Aktieselskaber og private Fabriks-herrer ydede en Understøttelse paa 6,10, 12 Kr. af deres private Kasser til deres arbejdsløse Arbejdere. Det gør de selvfølgelig ikke alene for at støtte disse Arbejdere, men man vil sikre sig, at de bliver i Sverige, saa at man atter kan genoptage Arbejdet, saa snart Krigen er forbi. Jeg vil nu gerne rette det Spørgsmaal til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Foss), der er Formand for Industri-raadet og indtager en ledende Stilling indenfor Arbejdsgiverforeningen, om man ikke i Arbejdsgiverkredse beskæftiger sig med dette Spørgsmaal, om man ikke ogsaa her hjemme tænker paa at bevare den udmærkede Arbejdskraft, vi har her, og derfor vil yde et passende Bidrag til de Arbejdere, der bliver arbejdsløse, for at de ikke skal udvandre til fremmede Lande, fra hvilke det er meget tvivlsomt, om de vender tilbage, naar Krigen en Gang er endt.

Foss: Jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at der desværre er den allerstørste Udsigt til, at vi nu gaar en omfattende Arbejdsløshed i Møde, der i første Linie vil ramme Industri og Haandværk. Det vides jo, at disse beskæftiger over 300,000 Arbejdere. Naar man tillige regner med deres Familier og tænker sig, at en stor Del af disse Arbejdere bliver arbejdsløse, er det klart, at det bliver en Kalamitet af meget vidtrækkende Betydning. Det er jo et Gode, at vi allerede for længe siden har fundet en Løsning af Arbejdsløhedsspørgsmaalet; den kan have sine Fejl, hvad jeg tror, den har, men det er et Gode, at man har fundet en Løsning derigennem, at man overhovedet har Arbejdsløhedskasser. Jeg har altid anset det for en af de allervigtigste sociale Opgaver at løse. Der er meget faa Opgaver, som jeg har større Sympati for end denne. Jeg kunde ogsaa meget vel tænke mig, at den Tanke, der nu er udkastet af det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen), fortjener den aller alvorligste og mest sympatiske Overvejelse fra Arbejdsgivernes Side. Man maa imidlertid ikke være blind for de Vanskeligheder, der i saa Henseende taarner sig op. Først og fremmest vil disse Vanskeligheder bestaa i, at Arbejdsgiverne, for saa vidt der kommer en meget omfattende Arbejdsstandsning, i mange Tilfælde vil komme i en meget vanskelig Situation.